

inferior toch vooral de trachea met de haakjes niet uit den thorax te trekken en daarna de incisie te doen.

Het gevaar voor een te laag liggende opening en als gevolg daarvan decubitus van art. anonyma of carotis door de canule is niet denkbeeldig ik zag het twee maal. De dwarse huidincisie wordt m.i. volkomen terecht afgewezen, misschien heeft deze nog eenig nut bij een praeliminaire tracheotomie. Een goed inzicht krijgt de lezer ook van de resultaten der verschillende operaties.

D. E. SCHOUTEN.

GEORGES GUILLAIN, GUY LAROCHE et P. LEHELLE, *Technique de la réaction du benjoin colloïdal*, MASSON et Cie, éditeurs, Paris 1926.

Door bovenvermelde onderzoekers wordt in dit boekje een door hen uitgewerkte methode ter herkenning van verschillende aandoeningen van het centrale zenuwstelsel beschreven. Daartoe maken zij gebruik van een 15-tal buisjes, welke een suspensie van benzoëhars in stijgende verdunning bevatten, waaraan een bepaalde hoeveelheid cerebrosпинаal-vocht wordt toegevoegd, waardoor in een grooter of kleiner aantal buisjes een neerslag ontstaat. Normaal cerebrosпинаal-vocht geeft gewoonlijk een neerslag in het 6de, 7de en 8ste buisje; in geval van luetische aandoeningen bestaat een geheel of gedeeltelijke neerslag in een grooter aantal buisjes, waaronder steeds de eerste vijf buisjes zijn begrepen (syphilitische zône); bij verschillende niet-luetische aandoeningen ziet men een neerslag ontstaan in de buisjes met grootere verdunning, terwijl in de eerste vijf buisjes geen neerslag wordt aangetroffen. Naast deze zoogenaamde volledige methode beschrijven zij nog twee vereenvoudigde reacties met resp. 5 en 4 verdunningen, hoewel zij aan de volledige reactie de voorkeur geven.

Bij luetische aandoeningen vonden zij in 83 pCt. der gevallen overeenstemming tusschen deze reactie en die van WASSERMANN. In de overige gevallen was in 11 pCt. laatstgenoemde reactie positief en eerstgenoemde negatief; in de overige 6 pCt. der gevallen was de verhouding omgekeerd.

De techniek is zeer duidelijk beschreven, zoodat de reactie zeer gemakkelijk door anderen kan worden uitgevoerd. Tal van krommen, waardoor de uitkomsten bij verschillende aandoeningen op duidelijke en overzichtelijke wijze worden aangegeven, worden in de tekst aangetroffen.

J. PH. STAAL.

E. BLEULER, *Die Psychoide, als Prinzip der organischen Entwicklung*. Berlijn, SPRINGER 1925, 152 bldz.

Het woord psychoid is door DRIESCH gebruikt in zijn *Philosophie des Organischen*, in de beteekenis van de kracht die het lichaam leidt; BLEULER bedoelt met psychoide: de som van alle op een doel gerichte, mnestiche en naar behoud des levens strevende, lichamelijke (ingesloten centraal-nerveuse) functies, waarvan de psyche een